

Catalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De Letanijs. Cap[itulum]. cxiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De sanctis in mense maij occurrentibus Folio. cij.

missus est. Quem severus cesar eius predicatione cōperta in territorio niuarieñi. cōprehēsum & spinosis fustibus flagellatū: christum confitē tem in carcerem trudi fecit. Diez sequenti fasto de ligno durissimo ense ad formam gladii caput eius in modū crucis scindī precepit. Et sic eliso cerebro martyrium consumauit kalendas maij: ut dicit aðo.

De sancto Sigismundo rege & martyre. Cap. cxii.

Sigismundus rex & martyr filius genabaudi regis burgundie & eius post morem in regno successor fuit tempore anastasi imperatoris: ut ait sigibertus. Qui a pueritia xpianissimus ecclesias et monasteria & sanctorum limina visitabat. Ieiunis quoq; orationibus intentus assidue pauperibus yberes elemosynas impendebat. Assumpro xpo regno cultum christi ampliare curabat: eo q; adhuc burgundien. gentilitati seruabant. Dumq; loca martyrum perillustraret venit ad ciuitatem sedunen. ad locum agauneñi. vbi beatus mauritius cum sancta legione thebeor passi sunt. Ibiq; diuinis inspiratus orabat ad dñm: ut de consortio martyrum effici mereatur. Angelus xpo eidem tunc apparuit eumq; docuit: ut sicut audiret militie celestis alternatim psalentiū choros: sic in ecclesia psalmos de cantari institueret. Sanctus ergo extensis aribus choros angelicos canentes audiuit: & angelica mandata sicut audierat adimplevit. Nam usq; ad illud tempus in ecclesijs gallie non aternarim: sed insimul ab omnibus psallebatur. Cum sigiffranci adhuc gentiles regnum burgundionis depopulasset: & multos ex suis adhuc paganis rex sibi aduersantes & gallias adherentes haberet: tonsa capitis coma & habitu religionis induitus ad locū predicatorū agaune sum martyru latenter aufugit. Quo franci cuius burgundionibus proditoribus peruenerunt. Tunc burgundien. regem cognitum & vincum francis tradiderunt: vna cū confuge & duob; filiis figiberto & gunterano. Quos illi ad locum qui dicitur balsa deducentes in puto antiquo capitibus deorsum piecerunt: talicq; martyrio ad dñm migrauerunt. kalen. maij. Quorum corpora a lino contexta ibidem triennio facuerūt. Sed cum seplu noctu a multis viris sanctis supra locū ipm accende lampades viderent: exploris tribus annis abbas ipius loci ab angelo monitus corpora sanctorū de puteo levata in ecclesia sancti iohannis euangeliste tumulauit vbi eoz meritis multa miracula sunt. Hoc aut speciali priuilegio sanctus iste martyr effulget q; a febricantibus invocatus cuiuscumq; genere febrem expellit. Hec figibertus.

De sancto Amatore episcopo. Cap. cxiii.

Mator episcopus

Antissodoreñ. in annis iuvenili bus litteris eruditus deo tā de uotissimus a parētib; insignib; coactus virginem despousauit. Quam tamen ut virginitate profiteretur induxit: & ipse simili se voto cōstrinxit. Cum autem vires votum emisisset: angelus domini eiusdem astrinxit: duas coronas sibi afferēs: & singulas singulis imponens: eos in sancto proposito cōfornauit. Puella igitur monasterium virginum ingressa est. Amator xpo clericus factus post mortem eladū antissodoreñ. episcopi eodem in pontificatu surrogat. Qui pluribus miraculis esfulsit. Inter que dum parvam haberet ecclesiam que populum omnino capere non valebat: rogauit obnixus ciuem quendam reptilum nomine: ut domum suam templo dei contiguam concederet ad ecclesiam ampliandam. Quod ille sacre denegans graueriter infirmat. Sed sancto postulata concedens continuo liberalis. Sanctus ergo episcopus domū ecclesie adiūcens eandē in houorem prothomartyris stephani fabricauit. In qua verbuz domini predicabat. Sed cū obitum suu imminere consiperet ad ecclesiam perrexit: celebrataq; missa populo sermonē fecit: & in throno suo rehens exspirauit. Luius anima in columbe specie celuz petere visa fuit. Corpus quoq; eius in ipsa ecclesia tumulatum quiescit. Aqua xpo qua corpus locum fuerat: perfusus paralyticus curatus est. Quievit in pace kaleudas maij.

De Letanijs. Cap. cxiv.

Etanie bis i

Et anno fiunt: scz in festo sancti marci: que dicitur letania maior: & tri duo ante ascensionem: que dicitur minor. Et int erpetatur letania supplicatio vel roga tio. Letania aut major tripliciter nominatur: scz letania maior: pcesatio septiformis: & crucis nigre. Dicit autem letania maior: ratione instituentis: quia a magno Gregorio papa urbis instituta est. Ratione loci: quia Roma instituta est: que caput orbis est. Ratione cause: quia pro magno morbo et gravissimo qui rome viguit: scilicet pro epidemia inguinaria: que infinitum populum romannum extinxit: de quo dictum est supra in legenda gregorii pape quarto idus martij. Dicitur etiam processio septiformis: ex eo q; beatus Gregorius processiones suas per septem ordines dispuuerat. In primo enim ordine erat cleris. In secundo monachi religiosi. In tertio sanctimoniales. In quarto ifantes. In quinto laici. In sex-

Liber

to videtur continentis. In septimo colligate. Sed quod modo non potest in numero personarum: suppletur in numero letaniarum: quod septies dicitur debet. Dicuntur et crucis nigre: quoniam in signum meroris et tanta strage hominum et in signum penitentie nigris vestibus induebatur: propter eandem etiam causam crucis et altaria cilicis velabantur. Alia vero est letania minor: que fit tribus diebus ante ascensionem quam scriptus manerit vienae. episcopi an institutione precepit. Et dicitur minor ad differentiam prime: quia instituta est a minore episcopo: in minori loco: et pro minori morbo. Causa autem huius institutionis fuit: quod tunc apud viennam crebris et validis terremotibus domus et ecclesiae subuertebatur: nocturni sonitus et clamores audiebatur: et lupis etiam nimia feritate ipsas ciuitates intrantibus pueri et hoies perfecti lacerabantur. Predictus ergo episcopus triduanum seu in diuinitatem: letantas instituit: et sic tribulatio coquiebatur. Deinde ab ecclesia statutum est: ut hec letania universaliter conserueretur. Dicuntur etiam rogationes: quod tunc sanctorum suffragia imploramus. Et merito talis obseruantia his diebus obseruanda est multiplici ratione. Primo ut deus bella pacificet: que in vere frequentius concitat. Secundo ut teneros adhuc fructus conseruando multiplicet. Tertio ut motus carnalis quod hoc tempore magis viget in se vnuquisque mortificet. Quartorum ad receptionem spiritus sancti se quilibet magis habilitet. Quinto ut christo ascendente et dicente: petit et accipietis: quisque confidetulus postulet. Sexto ut ecclesia se carne macerens per letuntur et plumbis amplificatas per orationem cum christo ascendentem liberius et faciliter euoleat. De due ultime rationes sunt guseilmi antisiodoreni. In his ergo letaniis crucis defensione: capane pulsant: vexilla portant: et omnes sanctorum patrocinia generaliter implorantur. Ideo autem crucis defensione: et capane pulsante ut demones territi fugiant: vexilla regis eterni conspicentes: eiusque tubas exercitatorias audientes. Vexilla deferimus ad representandum victoria ascensionis christi: qui cum preda celos ascenderit: unde vexillum per aerea incedens est Christus ad celos ascensio: populi qui sequuntur: sunt sancti qui ab eo ad celestia subleuantur. Sanctorum autem oium singulariter et generaliter suffragia imploramus. Primo propter nostram inopia: quia habemus in merendo: ut vobis nostra non suppetunt merita: patrocinentur aliena. Uel propter inopiam quam habemus in contemplando: ut qui non possumus summa in se lucem aspicere saltem in sanctis aspiciamus. Uel propter inopiam quam habemus in amando: quod plerumque imperfecit homo magis afficit circa aliquem sanctum quam circa ipsum deum. Secundo propter sanctorum gloriam: ut dum per eorum suffragia quod petimus imploramus: ipsos magnificenter

Quartus

collaudemus. Tertio propter dei reverentiam: ut peccator qui deum offendit quasi non audiat ipsum in personam propriam adire: sed sanctorum possit patrocinia implorare. In his autem letaniis consuevit illud canticum angelicum frequentari. Sancte deus: sancte foris: sancte et immortalis miserere nobis. De quo refert Damascenus libro tertio: quod cum apud constantinopolim propter epidemiam letanie cum processione fierent. Puer de medio populi in celum raptus et istud beate trinitatis canticum ibidem edocens rediens ad populum: illud frequentari docuit: et mox tribulatio cessavit. In calcidonei: quoque concilio fuit istud canticum approbatum.

De sancto Athanasio episcopo et confessore.

Cap. xv.

Zhana

filius episcopus alexander drinus et docto greco: de quo in libro decimo ecclesiastice hystorie: et ab aliis pluribus multis scribitur tempore constantini et constantii eius filii arrant claram. Qui a pueris annis liberalibus discipulis imbutus: et sacra philosophia eruditus: a sancto Alexandro episcopo gloriose senecte factus et presbyter ordinatus: in predicatione verbum domini eidem coadiutor effectus est. Et inde una secum niceno concilio interfuit: et arrium hereticorum mirabiliter confutauit. Propter quod ab arrianis odio conceptus innumeris ab eisdem persecutiones perpetuus est. Quibus suggestis concilio iterum apud laodiceam conuocato dum omnes sedebent: et disputatio incepta esset: oratione tamquam alexandri episcopi et athanasii presbyteri premissa arrius secreta nature compulsius experitus: ubi in testimoniis omnibus in secessum defueritibus expirauit. Quo miraculo multi arrianorum ad fidem catholicam redeunt: ceteri vero in arrianismum amplius obstinati desentient. Cum autem post mortem alexandri eidem in pontificatu successisset fidem catholicam scriptis et sermonibus defensabar: et arrianum perfidiam impugnabat. Verus et arrianorum emulatione ac susurratione constanter imperatori arriano exosus factus velut hostis imperii censebatur. Delatus aures augusto de adulterio violenter illato: et de dexterᾳ arsenio eius diacono precisa apud tyrum cimitatem imperatoris iussu ad concilium euocatur. In gressuque synodus mulier ipsum de adulterio fallo accusabat: que et ipsum quem accusabat non cognoscet. Et vero Timotheus sub nomine athanasij se excusat: mulier vero ipsius athana-